

LA PLÀSTICA EN LA FORMACIÓ DEL MESTRE

17

per Missun Forrellad i Rosa Gratacós

Estructuració

La inclusió de la plàstica en el Pla d'Estudis de l'Escola de Mestres, així com la manera de portar-la a terme, requereix una planificació racional d'aquesta matèria, sovint, encara, mal valorada en el currículum escolar.

Aquesta matèria afavoreix, en la seva pràctica, una varietat de situacions didàctiques que estimulen tant l'emotivitat com la reflexió; tant la coordinació lògica com la capacitat de crítica i fa possible el desenvolupament de la personalitat d'una manera equilibrada, ja que intervenen en el seu procés dos vessants molt importants: la reflexió i la plasmació. Si la primera requereix un procés d'anàlisi i una capacitat de síntesi, l'altra fa imprescindible el coneixement, el domini de tècniques, habilitats motrius i el coneixement del llenguatge plàstic que permet la plasmació del pensament.

D'altra banda, aquesta matèria ens facilita el contacte amb el món de la cultura. Els testimonis culturals són múltiples i sovint expressats per formes no verbals. La nostra matèria els dona la possibilitat de participar-hi d'una manera activa, fet que comporta tant el saber fer com el saber comprendre.

Finalitat de la plàstica

El programa està enfocat de manera que formi els nostres alumnes en diferents aspectes i afavoreixi el coneixement d'aquesta disciplina.

La plàstica afavoreix, en la seva pràctica, una varietat de situacions didàctiques.

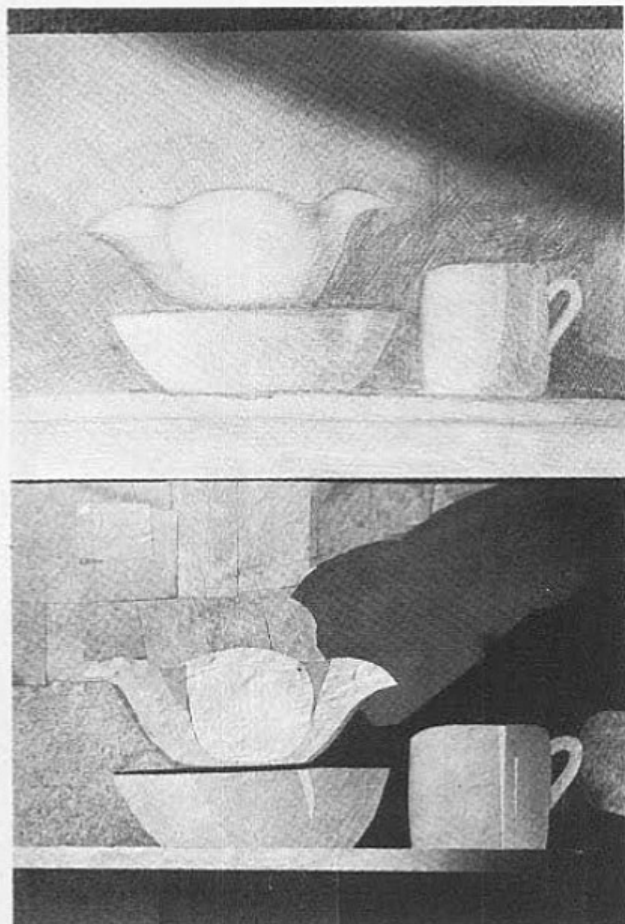
(Alumnes de l'especialitat de Primera Etapa de l'Escola de Mestres de la UAB.)

18 Procurarem de potenciar la pràctica artística basant-nos en l'observació. Gradualment s'introdueixen dificultats a fi de trobar-hi solucions personals que potenciïn la imaginació i la creativitat. La realització es fa a partir de diferents tècniques i procediments, tenint en compte que la tècnica és un mitjà i no un fi.

Aquestes activitats desbloquegen la capacitat d'expressió sovint reprimida per la manca d'oportunitats i de coneixement. L'autoreflexió sobre els treballs realitzats dona als alumnes possibilitats de crítica que els servirà per a una millor comprensió tant a nivell de reflexió com en el d'execució. Aquest treball ens permet posar-los en contacte amb el món artístic i cultural, sensibilitzar-los per l'art. Aquesta sensibilització té per objectiu connectar amb el món cultural. L'anàlisi de les obres d'art amb les visites als Museus o a les exposicions de les galeries tenen una gran importància per integrar d'una manera activa els alumnes a l'entorn cultural. La reflexió sobre l'obra concreta d'un artista o un moviment ens permet veure les fonts

Exercicis d'observació. (Treball dels alumnes de l'Escola de Mestres de la UAB.)

Estudi dels dibuixos dels nens. Evolució i característiques. (Alumnes de l'Escola de Mestres de la UAB.)

d'inspiració, les tècniques, les característiques expressives, el tipus de missatge, etc., de l'autor o autors, a més d'enriquir la iconografia dels alumnes.

Un altre punt a considerar en la formació dels mestres és l'estudi dels dibuixos dels nens. La seva evolució i característiques són la base per a una acció pedagògica adequada a la realitat escolar. L'anàlisi de l'art dels infants exigeix un treball seriós de fonamental importància per la seva futura tasca docent. La praxis de la funció de professor demana saber el perquè de la disciplina projectada en l'EGB i el comportar-la a la pràctica, adequada sempre a la realitat escolar en la qual realitzem la tasca docent.

Metodologia

En les diferents activitats proposades s'anirà dissenyant un model obert d'aprenentatge que estimuli l'activitat intel·lectual. Cal posar atenció tant en el procés seguit com en el resultat final.

Molts dels problemes proposats estan basats en l'observació directa, que és bàsica en la nostra matèria. L'observació es basa tant en l'anàlisi i la síntesi com en la retenció d'imatges que tenim del medi, juntament amb la part experimental de la manipulació dels materials i les eines.

D'altra banda, quan parlem de conceptes plàstics, primer fem una introducció teòrica a partir de diapositives, lectures, visites a museus o exposicions, etc., que alhora són punts de partida per poder fer exercicis pràctics sobre el tema proposat. Aquests exercicis poden ésser enfocats de diverses formes; des d'un plantejament només teòric fins a exercicis molt subjectius que estimulin la imaginació.

La reflexió sobre les etapes evolutives, la plantejem a partir de les visites a les escoles, on es recullen diferents treballs dels nens per poder analitzar-los. Aquesta anàlisi es basa en la lectura de diferents autors especialistes en el tema. D'aquesta manera confrontem teoria/realitat, així com la visió de diferents autors proposats, fent entendre als nostres alumnes la importància de l'actitud del mestre envers

el llenguatge plàstic dels infants com a mitjà d'expressió.

Les visites de tipus artístic i cultural, les proposem a partir d'una reflexió teòrica, situant l'artista i l'època a més de posar-los en relació amb les institucions, l'esforç cultural dels diferents estaments, possibilitant la visió directa de l'obra que els sensibilitza cap al fet artístic, podem apreciar diferents solucions tant de tècnica com de concepte, mirant de fomentar l'hàbit de reflexió i comprensió envers l'obra artística vista d'una manera plàstica i no historicista.

Creiem en la formació artística, per això els futurs mestres han d'estar sensibilitzats envers aquest llenguatge, altrament es corre el risc de quedar-se en una actitud passiva de refús emocional i emotiu a causa de la frustració de qui no té elements per comprendre-la.

És important posar atenció en el procés seguit en el treball. (Treball d'alumnes de l'Escola de Mestres de la UAB.)

